

**УНИВЕРСИТЕТ ПО БИБЛИОТЕКОЗНАНИЕ И ИНФОРМАЦИОННИ
ТЕХНОЛОГИИ
XVIII НАЦИОНАЛНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ С МЕЖДУНАРОДНО
УЧАСТИЕ**

“ ОБЩЕСТВО НА ЗНАНИЕТО И ХУМАНИЗМЪТ НА XXI ВЕК ”

01-02.11.2020 год.

град София

Обща информация

**ДОКЛАД НА ТЕМА: “ПРАВНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД
МЕЖДУНАРОДНАТА СИГУРНОСТ”**

**Автор: Екатерина Живкова Петрова – докторант в УНИБИТ,
ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:
9.1.” НАЦИОНАЛНА СИГУРНОСТ”**

Резюме

По презумпция, чрез нормативната, международна уредба в областта на обезпечаване на сигурността се конструират международните институции. Тези институции разработват и прилагат политики за обезпечаване на сигурност при двустранни и многостранни държавни отношения, чрез оторизирани длъжностни лица принадлежащи към тях. Спецификата на тези двустранни и многостранни отношения е, че се реализират в динамична реалност, а не в условията на константни параметри, които ги характеризират. Тази специфика от своя страна определя трудността относно намирането, както на емпирична, така и на структурна формула, чрез нормативните, международни актове, за осигуряване на мир на международната, политическа сцена.

Анализ на международната обстановка

Международните отношения с цел обезпечаване на сигурността се реализират, чрез действащата нормативна уредба. Това налага нейната актуализация и хармонизация, за да се постигне ефективност, ефикасност и практическа приложимост.

В доклада са разгледани два времеви периода: месец май 1945г. до 1989г. и периода от 1990г. до наши дни. Политическите събития в тези периоди доказват, че структурираните международни институции не успяват да предотвратят възникването на международен конфликт/конфликти и тяхната ескалация до военен конфликт. Историческият факт, че има дългосрочни конфликти, като този между Израел и Палестина¹ съществуващ от 1948г. е доказателство, че не се спазват принципите на международното право, а се съблюдават конкретни интереси на дадена държава, или общност, за да се гарантира конкретен стратегически интерес на геополитическо равнище. Друг показателен пример е военния конфликт в бивша СФРЮ²(Социалистическа Федерална Република Югославия), където бе приложена военна интервенция от страна на НАТО, без да има решение на Общото събрание на ООН(в периодите: 30.08.1995г.-20.09.1995г. и 24.03.1999г.-11.06.1999г.). Военният конфликт в бивша СФРЮ е първия такъв след края на ВСВ на територията на континента Европа в който са ангажирани много национални и институционални военни сили и се реализира в разрез с действащите международни правни норми. Този конфликт е предпоставка в настоящия период за несигурност на територията на бивша СФРЮ.

Характеристика на политическата парадигма

ПОЛИТИЧЕСКИ ТРАНСФОРМАЦИИ НА ГЕОПОЛИТИЧЕСКО РАВНИЩЕ:

СССР на 26.12.1991г. Военно-политическия съюз „Варшавски договор” от 31.03.1991г., който по същество бе основан на 14.05.1955г.

СИВ (икономическо- политическа организация :25.01.1949г.- 28.06.1991г.), в този съвет за икономическа взаимопомощ участват СССР и страните от социалистическия политически спектър.

Създадената през месец 04.1949г. военно-политическа организация НАТО. Факт е, че днес „НАТО” има 30 държави членки.

Политическата парадигма се характеризира с наличието и/или трансформацията на конкретни стопански и международни институции , като: МВФ (Международен валутен фонд), СБ (Световна банка), СТО (Световна търговска организация), Г7,Г8.

ВОЕННИ КОНФЛИКТИ СКЕД КРАЯ НА ВСВ:

Военния конфликт в Близкия изток(от 1948г. до днес)

Корейската война (1950г.-1953г.)

Виетнамската война(1955г.-1975г.)

Карибската криза(16-28.10.1962г.)

Войната между Иран и Ирак (22.09.1980г. До 20.08.1988г.)

Военните конфликти в републиките от бившия СССР

Военният конфликт в бивша СФРЮ (Социалистическа Федерална Република Югославия), където бе приложена военна интервенция от страна на НАТО, без да има решение на Общото събрание на ООН(в периодите: 30.08.1995г.-20.09.1995г. и 24.03.1999г.-11.06.1999г.).

Войната в Ирак :20.03.2003г. до 18.12.2011г.),Великобритания и САЩ с техни партньори без резолюция на Съвета за сигурност на ООН осъществяват военна инвазия с обяснение за унищожаване на оръжия за масово унищожение, в резултат е убит държавния ръководител и е унищожен държавния ред , като възникват етнически и вътре граждански конфликти.

Военните конфликти в Либия, Египет и САР стартирали през 2011г.

Основни причини за възникване на международни и военни конфликти

1. Динамичната политическа реалност в резултат на прилаганите политики от политически значими субекти, при изпълнение на техните стратегически цели .
2. Прилагане на т.н. “Двоен стандарт” от международни институции, военно-политически и/или икономически организации, или конкретна държава при решаването на международен спор.
3. Демонстрация на военно надмощие от регионални и геополитически лидери на международната политическа сцена, като Руската федерация, САЩ, КНР, Франция, Великобритания, Република Турция и др.
4. Промяна в съдържанието на основни документи регламентиращи политики за обезпечаване на сигурността на конкретна държава и нейните действия при съдействие за обезпечаване на сигурност на съюзна държава. Пример осъществената конституционна реформа в Руската федерация и промяна съдържанието на документа” Военна доктрина” на РФ, като промяната дава възможност за употреба на ядрена сила при нападение спрямо КНР.
5. Реализация на хибридни действия, чрез прилагане на информационно – телекомуникационните .

Международни правни норми регламентиращи въоръжението и употребата на военна техника.

1. “Договорът за ликвидиране на ракетите със среден и малък обсег”
Това е споразумение между СССР, днес РФ и САЩ от 1987г. Третира премахване на ядрени и неядрени, конвенционални, балистични ракети с обсег от 500км. до 5500км. Базов договор, който служи за разоръжаване. От м.08.2019г. САЩ и РФ се оттеглиха от договора.
2. “САЛТ 1” е подписан на 23.11.1974г., между СССР и САЩ, чрез него се постига „замразяване на количеството стратегически и балистични установки към момента на подписване.
3. “САЛТ 2” е подписан през 1979г. от САЩ и от СССР, който налага регистрационен режим на целия стратегически арсенал до 2250 единици за всяка от страните. По същество този договор е първия, който налага ограничения в областта на ядреното въоръжение. Политически факт е, че САЩ се оттегля от договора през 1986г.

Международни правни норми регламентиращи въоръжението и употребата на военна техника.

4. “ СТАРТ 1” - договор за ограничаване на стратегическите настъпателни оръжия, подписан на 31.07.1991г. Отново страни по договора са САЩ и СССР(РФ). Този договор налага максимум 6000 ядрени бойни глави и 4900 бр.между континентални, балистични ракети, като времевия хоризонт на договора е 31.12.2009г.

5. “ СТАРТ 2” - страни по договора са отново РФ и САЩ, и е подписан на 03.0.1993г. и, чрез него страните ограничат стратегическите си ядрени оръжия до 3500бр. В действителност не влиза в изпълнение, а се договарят за СОРТ.

6. “ СОРТ” - подписан на 24.05.2002г. отново между САЩ и РФ, като третира бойните глави в готовност.Правна характеристика на „СОРТ” е, че той няма механизъм за верификация, както и утвърден времеви план.

Международни правни норми регламентиращи въоръжението и употребата на военна техника

7. “ Нов СТАРТ ” – подписан на 26.03.2010г. между президентите на РФ и САЩ. В този договор има фиксирани времеви равнища относно притежаваните въоръжения и е валиден до края на 2020г. Политически факт е, че РФ заяви желание за удължаване на срока на НОВ СТАРТ през м.02.2020г., като съгласие декларира и САЩ на 25.06.2020г.

8. “ Открито небе ” - подписан през 1992г. в Хелзинки и влиза в действие през 2002г. Този договор позволява на 35 страни да извършват невъоръжени наблюдателни полети над териториите си с цел насърчаване на доверието, избягване на конфликти и взаимен контрол на въоръжението. Република България подписва договора на 24.03.1992г. и го ратифицира на 15.04.1994г. Договорът по същество е безсрочен и отворен за други страни, които желаят да се присъединят. САЩ декларира, че ще напусне договора „ Открито небе” през м. 05.2020г., като довод САЩ изтъква факта, че РФ не допуска контрол над Калининград.

Международни правни норми регламентиращи въоръжението и употребата на военна техника.

9. “ Договор за неразпространение на ядрените оръжия ” - влиза в сила от 05.03.1970г. Договорът е подписан от 189 държави, като пет държави от тях имат ядрено оръжие, но четири от тях членуващи в ООН не подписват договора: Южен Судан, Индия, Пакистан и Израел. През 1995г. действието на ДНЯО е продължено за неопределено време. Договорът установява система за гаранции, чрез МААЕ. Към м.06. 2020г. САЩ и Иран декларират желание да напуснат своята съпричастност към договора .

10. “ Договор за търговия с оръжия ”- приет на 02.04. 2013г. от Общото събрание на ООН, влиза в действие на 24.12.2014г. Република България е страна по договора от момента на влизане в сила на договора. През 2020г. САЩ декларираха желание да напуснат договора, а КНР да се присъедини .

11. “ Съвместен, всеобхватен план за действие в ” – във връзка с атомната политика на Ислямска република Иран. Този план е подписан на 14.07.2015г. във Виена. Споразумението е между Иран и страните: САЩ, Руска федерация, Франция, Германия и Китай. САЩ едностранно се оттеглиха от споразумението на 08.05.2018г., пренебрегвайки международен ангажимент, който имат.

Изводи и заключение

Изводи:

Международните договори цитирани в доклада са израз на международната политическа общност, като тяхната цел е да създадат общи правила относно създаването и употребата на военните технологии. За целта се прилага взаимен контрол и/или институционален, чрез оторизирани физически, и/или юридически лица с конкретни функции разписани в нормативните актове.

Факт е суспендирането на международен нормативен документ от държава и/или международна институция(политически съюз), което води до засилване на тенденциите за несигурност в асиметричен аспект на регионално, и/или геополитическо равнище.

Заключение:

Светът днес е изправен пред реален световен, военен конфликт. Политическата развръзка ще бъде функция не само на действието на международните правни норми, но и на далновидното, разумно поведение и решения на политиците на национално, регионално и геополитическо равнище. Политиците са задължени да съхранят мира и да решат реални проблеми: социално- икономически, екологични , демографски , международен тероризъм и други специфични за конкретния регион и/или период от време.

▶ **БЛАГОДАРЯ ВИ ЗА ВНИМАНИЕТО**

